

Nihilominus verius est, præfatam constitutionem esse admittendam, ut cum *D. Covar. & allegatis sup. nu. 32.* probarunt in specie Fachin. *dist. cap. 33. vers. Secundus articulus.* Cabed. *ubi sup. Aug. Barbof. in collectan. ad d. l. quoties, nu. 17.*

36 Non esset ab hoc loco alienum inquirere, quando valeat concessio ejusdem rei, vel venditio per Principem facta? sed ut brevitati consulamus, quia res paucis absolvi nequit, Vide Greg. Lop. in l. 53. *glos. 6. tit. 5. part. 5. & ibi Hermosill. plures cumulantem ex nu. 5. Gail. d. observat. 55. n. 2. ubi latè probat, nullam esse secundam Principis concessionem, nisi de prima expressim mentio fiat, quanquam motu proprio expediatur, quia præsumitur Princeps oblitus primæ gratiæ, vel ab impetrante deceptus; quæ præsumptio probationem in contrarium excludit.*

Ad Num. 4.

37 Omnia controversia asseverandum est, decisionem d. l. quoties, procedere in Ecclesia, vel Ecclesiasticis personis alienantibus ex ratione, quam *D. Covar.* rectè perpendit; prout tenent Greg. Lop. in d. l. 50. *glos. 1. in princip. Lessi. de just. lib. 2. c. 21. dubit. 20. nu. 141. Anton. Gom. d. c. 2. nu. 20. vers. Sexto & principaliter, Pat. Molin. tract. 2. disp. 369. nu. 7. Ant. Gab. d. conc. 2. nu. 51. Aug. Barbof. ubi proxime, n. 9. Hermosill. in d. l. 50. glos. 1. n. 19. Fachin. controversiar. lib. 2. c. 33. vers. Ego posteriorems, ubi latè. Card. Lug. n. 168. vers. Adverte tertio.*

38 Quæ resolutio declaranda est, ut minime procedat, si res Ecclesiæ distrahatur cum licentia Superioris, juxta *extravagant. Ambitiosæ, de reb. Eccles. int. Commun.* nam si uni vendatur virtute facultatis obtentæ, etsi ei res non tradatur, prævaleret contra secundum emptorem; qui possessionem fuit consequutus, nisi iterum ad denuo vendendum fuisset concessa licentia. Ratio est, quia per primam venditionem, licet res non traderetur, facultas expiravit, qua deficiente, posterior alienatio non substituit. Quod regulare est, quoties ad alienandum alterius facultas desideratur. Ex quo constitutio *dist. l. quoties, limitatur per Gregor. Lop. dist. glos. 1. ad fin. ubi Hermosill. nu. 29. Valasc. de jur. emphyteutic. q. 14. nu. 9. Aug. Barbof. nu. 20. Cald. de extinct. emphyt. c. 10. ex nu. 36. quemadmodum de majoratu diximus sup. n. 4.*

Ad Num. 5.

39 Quoties secundus emptor non ignarus prioris contractus rem eandem comparat, quamvis possessionem adipiscatur, non obtinebit contra primum emptorem, cui nunquam fuit tradita; Gregor. Lop. *dist. glos. 1. ad med. Molin. n. 9. Morla d. tit. 9. in rubric. n. 50. Lessi. n. 242. Cald. de empt. c. 26. nu. 30. Gail. dist. observat. 55. nu. 11. Mozz. sup. c. de naturalib. empr. nu. 33. vers. Tertium, Anton. Gom. dist. num. 20. vers. Secundò, principaliter, Guttier. de jur. confirm. part. 1. c. 30. n. 8. Ant. Gab. sup. n. 30. Hermosill. n. 27. Cevall. tom. 2. quest. 756. nu. 48. 49. Merlin. d. quest. 30. nu. 10. Dicastill. nu. 267. ubi, quod in foro conscientia non est tutus, & alii per Barbof. nu. 18. Scientia autem primæ emptionis nocebit, si tempore contractus, aut pretii soluti habeatur; secus si post solum pretium ante traditionem, nam etsi sciens rem accipiat; nihil ei imputari potest, qui magis sibi prospicere voluit (ne pecuniam perderet) quam primo emptori, ut observat Greg. Lop. *sup. Imò idem dicendum est, si quis bona fide emat, posteaque, prætio nondum numerato; sciat rem alteri**

prius venditam, ex quo recusant pecuniam solvere, ex contractu jam inito per iudicem compellatur, quamvis se defenderit, nulla collusionem interveniente; nam si possessionem hoc casu nanciscatur, potior habebitur primo emptore, cum dolum non admiserit; & justè emit, qui auctore Prætoris emit: *argum. l. justè possidet, ff. de acq. poss.*

Ibi: *Quod si primus emptionis titulum habeat.*

Præterea d. l. quoties, limitatur, quando posterior, cui res traditur, habet titulum lucrativum, prior verò onerosum; nam etsi possessionem nunquam acceperit, & dominium traditione in donatarium sit translatum, competit ei actio revocatoria, per quam ultimam alienationem rescindens rem consequetur, etiam si donatarius ignarus fuisset præcedentis contractus onerosi, ut cum *D. Covar. docent Ant. Gom. dist. numero 20. vers. ex quo deducitur, Molin. ubi proxime, Palac. Rub. in rubric. de donat. int. §. 81. nu. 12. Lessi. sup. Ant. Gab. numer. 32. Aug. Barbof. numero 20. Azor. institut. moral. part. 3. lib. 8. capic. 18. quest. 5. Hermosill. nu. 28. Quamquam contrarium tueatur Ant. Fab. de errorib. decad. 85. error. 9. qui opinatur, emptori adversus donatarium revocatoriam non competere: quæ sententia in Principe donante, quod prius alii vendiderat, defendi potest, admissa ea opinione, quod ex contractu oneroso Principis, dominium sine traditione non transferatur; de qua *sup. nu. 32.* quia cum jus in re nondum habeat, facilius tolli per supremam poterit potestatem, maxime, si justa causa intercesserit; de quo vide Hermosill. & ab eo allegatos in l. 53. *glos. 3. à numero 7. titul. 5. part. 5.**

Ad Num. 6.

Si pluribus eadem res vendatur, & tradatur, sed 41 non appareat, quis primus possessionem adeptus est, qui prior cõtraxit, obtinebit; quoniam præsumitur, sicut in contractu, ita in traditione præcessisse; & adversario, qui secundò emit, incumbit probatio, quod prius fuit sibi res tradita, Molin. n. 5. Ant. Gom. vers. Tertio, principaliter limita. Mozz. sup. nu. 34. in fine. Hermosill. d. glos. 1. n. 39. Lessi. n. 143. Ant. Gab. n. 51. Gratian. disceptat. c. 523. n. 4. Aug. Barbof. n. 31. Dicastill. n. 265. Card. Lug. n. 167.

Ibi: *Quod verum est ubi uterque.*

Videas quæ dicta sunt *sup. n. 11. 12.* Si inter duos 42 ejusdem rei emptores controversia de dominio sit, quamvis uterque possessionem acceperit, ille superabit, qui prius venditori satisfecerit, pecuniam numerans, aut fidejussore vel pignoris præstitis. Idem erit, si habita fides sit de pretio; quam declarationem ad proximam conclusionem tradit cum *D. Covar. Lessi. dist. n. 143. Hermosill. Barbof. & alii proxime laudati.* Ratio est, quia dominium non quaeritur, nisi satisfactione data venditori, ut probavi *nu. 11.*

Hoc tamen limitandum est in emptione rei, quæ 43 vendentis non sit; quo casu non attenditur pretii solutio, sed duntaxat possessionis traditio. Unde si duo à non domino emissent, ille potior erit, qui prior possessionem obtinuerit, sive pretium solverit, sive non; nam quod de pretii solutione dictum est *sup. nu. 11. 12.* solum procedit, vendente domino, l. 50. *titul. 5. p. 5. ubi Greg. Lop. glos. 4. 7. Hermosill. dist. glos. 1. cum seqq. nu. 42. Ant. Fab. decad. 86. error. 5.*

Ad

Ad Num. 7.

44 Est inter ceteras insignis limitatio quam in præfenti tradit *D. Covar.* cum scilicet pactum de non alienando in prima intervenit emptione, cum obligatione honorum ad contractus, & pacti firmitatem; quo fit, ut licet postea eadem res tradatur ex venditione, vel alio contractu, primus contraheus præferatur, quia prius jus in re obtinuit, nec potuit dominium in alium propter vim pacti, & hypotheca transire, maxime si fuerit specialis ipsius rei, quæ venit; ut asserunt Castill. *controversiar. lib. 5. cap. 80. n. 25. Anton. Gom. variar. lib. 2. cap. 2. n. 20. vers. Quarto, principaliter limita, Guttier. d. cap. 30. n. 7. August. Barbof. n. 21. Menchac. de success. creat. lib. 1. §. 10. n. 84. vers. Secundo ex hoc, Cald. de emotio. cap. 26. n. 37. Morla. d. tit. 9. de cont. empt. in rubr. nu. 49. Hermosill. n. 32.* Quod utique observandum est, si cum tali pacto generalis bonorum hypotheca jungatur, prout *D. Covar.* sentit, qui indistinctè obligationem, sive hypothecam sufficere, ait; quem sequuntur Castill. *sup. Merlin. d. lib. 4. quest. 30. n. 28.* ubi alii; etsi alii valde contraversum sit, an pactum de non alienando cum generali hypotheca, impediat dominij rei obligatæ translationem? ut videre licet apud Hermosill. in l. *fin. glos. 2. à nu. 2. tit. 5. p. 5.*

45 Imò id ipsum verum est, si ommissum fuerit pactum de non alienando, solumque hypotheca specialis rei venditæ intercesserit ad implementum contractus, adhuc enim cum primus emptor hypothecarius jus in re consequatur, eam à sequenti, cui sit tradita, avocare poterit; Merlin. cum multis, *sup. à nu. 3. Lessi. de just. lib. 2. cap. 21. dubit. 20. num. 141. vers. Secundo, non habere, Thesaur. question. forens. lib. 4. quest. 64. nu. 2. Guttier. nu. 2. Molin. d. disp. 369. n. 8. Magon. Lucens. decis. 21. num. 4. Mozz. sup. n. 33. Feriat. in tract. cautelar. caut. 48. nu. 4. Bart. in l. qui absenti §. 1. in fine, ff. de acquir. vend. poss. Rota decis. 308. à n. 6. part. 5. recent. Card. Lug. sup. n. 168. vers. Nec etiam procedit. Nec refert, aliter sentire Castill. *sup.* & alios, quos refert, & sequitur Hermosill. in d. l. 50. *glos. 1. n. 34, 35. tit. 5. part. 5.* eo quod sola hypotheca translationem dominij impedire non valet; atque ita primus emptor duntaxat hypothecaria obtinebit, ut sibi res tradatur, non ut eam acquirat ut dominus, sed ad retentionem jure pignoris, donec sibi interesse solvatur, ut inquit Hermosill. Sed pro prima sententia responderi potest ex Merlin. *sup.* quòd etsi dominium in secundum emptorem transferatur per traditionem, res cum sua causa, & onere vadit; quæ cum sit obligata pro firmitate, & implemento contractus, quod in acquisitione ejus, quod emitur, consistit; l. cum manu sara. §. fin. ff. de cont. emptio. primus emptor rem ipsam sibi cõpiet, nec tenebatur, interesse accepto, eandem secundo restituere, qui dominium cum hac qualitate revocationis quaesivit. Quæ cõprobari possunt ex dictis *sup. num. 14.* quemadmodum enim venditor tenetur præcisè tradere, quoties potest: ita etiam cum res ipsa obligatur ad contractus implementum, si haberi possit, emptori est præstanda; quod jus in re jam radicarum, per subsequentem alienationem venditoris auferri non licuit, l. id. quod nostrum. ff. de reg. jur.*

46 Quam communem resolutionem, ampliabis ad 46 generalem bonorum obligationem, quæ satis erit, ut primus emptor similiter præponatur, Merlin. cum aliis, n. 4. maxime accedente juramento, idem n. 5. Vincent. Mancin. de jurament. effect. 175.

47 Hæc ita vera sunt, ut procedant, quamquam se- 47 Faria addit. ad Covar. Tom. 6.

cundus emptor cum pacto eodem, ac hypotheca contraxisset, & possessionem rei prius obtinisset, Merlin. *num. 6. Guttier. num. 2.*

Sed si in primo contractu nulla sit hypotheca, 48 licet venditor non alienare promiserit, si alteri vendat, & tradat, hic erit potior, per *dist. l. quoties, cum per pactum illud, nec jus in re quaeratur, ut notum est, nec domini translatio impediatur, Castill. sup. Hermosill. ubi proxime num. 34. Anton. Gom. sup. vers. Quotò principaliter, Merlin. ex n. 12. ubi plures casus congerit, in quibus pactum prædictam impedit domini translationem.*

Ibi: *Verè opinantes, priorem in hypothecâ*

Ubi res eadem duobus obligatur, qui potior est 49 tempore, potior est jure, quamvis posteriori res tradatur; ita habetur expressim in l. creditor 12. §. fin. aliàs l. si prior 13. §. fin. ff. qui potior, & tenent Ant. Gom. d. n. 20. vers. Septimo princip. liter. Merlin. de pignoris. l. 4. q. 203. n. 2. Negulant. eod. tract. part. 5. memb. 1. n. 46. Guttier. ubi proxime, Mantie. de tacit. convent. l. 11. tit. 22. n. 2. Molin. d. disp. 369. n. 8. Pacific. de Salvian. interd. inspect. 3. cap. 2. nu. 522. Bolannos in commerc. terrestr. part. 2. l. 2. cap. 12. n. 47. Oportet tamen ut ad secundum creditorem perveniat, quod excutiantur bona debitoris l. 14. tit. 13. part. 5. ubi Greg. Lop. *glos. 5.* Ex quibus deducitur, in hypothecis locum non habere decisionem d. l. quoties, quoniam absque traditione jus in re quaeritur creditori, ut advertunt Merlin. Molin. & alii. *sup.* Imò si rem quis vendat, eamque postea obliget, ac obligatam emptori tradat, creditor jus hypothecæ in re alienata illibatum habebit, ut præferatur emptori; *glos. in l. 1. verb. perfectam, C. de jur. Fisc. lib. 10. Bolannos ubi proxime, lib. 2. capit. 3. nu. 36.*

Vers. Octavo, non est prætermittendum.

Si quis cum dominus non sit, vendat, ac tradat 50 rem, posteaque ejus dominium nanciscatur, ille, cui fuit tradita, dominus efficitur ex contractu, ac traditione præcedenti, quæ per supervenientem titulum confirmatur, Ant. Gom. d. vers. Septimo, principaliter, Fachin. controversiar. l. 7. c. 33. vers. Primus articulus, Didac. Brito tract. de locat. in rubric. part. 2. §. 4. n. 5. Quod procederet, etiam si emptor sciret, rem alienam esse: quia venditio talis adhuc inter scientes valet, nisi furtiva sit; l. rem alienam, ff. de cont. emptio. l. 19. tit. 5. part. 5. ubi Gregor. Lop. *glos. 1. & ibi Hermosill. latè ex nu. 2.* Quid in pignore? docet Merlin. *sup. lib. 2. q. 2. & videas, quæ notavimus sup. nu. 3. ad fin.*

Vers. Nonò, eadem profecto ratione quaeritur.

Est præmittendum, in locatione ad longum tem- 51 pus, id est, addecennium; vel ultra dominium utile in conductorem transire ut dictum fuit *sup. hoc lib. c. 16. nu. 10. 15.* Quare cum per traditionem jus in re accipienti acquiratur, dubium non est, qui in illa locus sit constitutioni d. l. quoties, ut notarunt Castill. d. c. 89. n. 44. Mozz. *sup. tit. de locat. cap. de naturalib. locat. n. 11. Tusch. lit. L. conc. 429. n. 2. Cardos. in prax. judic. verb. emptio, n. 17.*

In locatione verò ad modicum tempus cessat 52 prædicta ratio, quia conductor jus in re non quaerit, l. non solet, ff. locat. quare dubitari solet, quis præferendus sit ex duobus conductoribus, quorum unus prior contraxit, alter verò posterior, sed huic res locata tradita est, quam ille non accepit? & cum

I i 2

D. Covar.

D. Covar. Cardin. Lug. sup. numer. 166. Salas de contractib. tract. de emptio. dub. 46. numer. 3. & communi tenendum est, quod si secundus conductor rei, quam recepit, infestat, & à primo conveniatur, poterit se defendere; quoniam etsi dominus non sit, nec proprio nomine possideat, sufficit illa detentatio, vel alii, qui in ea non est, præponatur, cum secundus conductor nullam adversus eum actionem habeat, absque qua nemo in iudicio permittitur experiri; ut asseruimus lib. 1. cap. 6. numer. 6. Secus, quando ipse, cui fuit res tradita, res concurret cum primo conductore agens, vel ab eo petit; tunc enim superabitur ex ratione tradita, scilicet, per traditionem jus in re nullum comparavit. Ita docent Anton. Gom. d. cap. 2. numer. 20. Greg. Lop. in d. l. 50. glos. 1. post princip. Flores de Mena in addit. ad Gam. decis. 130. Marta in votis decisiv. vot. 25. à nu. 12. Hermosill. d. glos. 1. num. 3. 4. Anton. Fab. de errorib. decad. 4. error. 10. numer. 24. Bolannos sup. part. 2. lib. 3. cap. 5. numer. 6. Aug. Barbof. cum aliis, in collectan. ad d. l. quoties, numer. 7. Quod itidem procedit in locatione operarum, nam ille potior erit, cui primum coeperint exhiberi, modò ab exhibitione cessatum non sit: Ant. Fab. nu. 25. Bolannos sup. c. 2. nu. 11.

33 Sunt nihilominus qui à communi recedunt, opinati, primum conductorem præferendum esse secundo, quanquam hic in possessione rei utique locata sit; ut Gam. d. decis. 130. numer. 1. Cevall. tom. 2. quest. 756. numer. 58. Tusch. Mozz. & Cardof. ubi proximè, quibus assentendum non est.

34 Ubi autem neutri res tradita est, tunc proculdubio prior tempore, potior est jure, quemadmodum in venditione observatur; Bald. in l. emptorem, col. 2. C. de locat. Molin. d. disp. 369. numer. 1. Bolannos, d. num. 6. & alii sup. At communis conclusio limitatur, quando primus conductor cum hypotheca etiam generali contraxit; qui poterit à secundo possidente rem avocare, Ant. Gabr. num. 29. Mena, Fab. gama sup. Hermosill. num. 5.

Verf. Decimò, an sit locus.

35 Si quis rem vendiderit Titio, iurejurando contractum confirmans, ac deinde eandem Sempronio vendat, & tradat, Sempronius potior erit: juxta d. l. quoties, quæ etiam jurata sit prima venditio, procedit; nam etsi venditor deterius faciat violans religionem juramenti, ætus tamen, ejus naturam juramentum non immutat, subsistit, nec secundo emptori iniquitas aliena nocere debet. Ita docent D. Covar. de sponsalib. part. 1. cap. 5. in princip. numer. 10. Molin. sup. numer. 10. Anton. Gom. ubi proximè, verf. Septimò principaliter, Less. d. dubit. 20. numer. 140. verf. Dico secundo, Morla sup. numer. 48. Sanch. in Decalog. lib. 3. cap. 17. numer. 17. Menoch. conf. 84. numer. 29. Rebell. de obligat. instit. lib. 9. quest. 17. sect. 3. numer. 22. Anton. Gab. numer. 3. Mantie. sup. lib. 4. tit. 3. numer. 7. Hermosill. numer. 8. Guttier. decis. cap. 30. numer. 4. Pet. Barbof. in rubric. part. 2. numer. 85. ff. solut. matrimon. Roland. conf. 6. numer. 24. lib. 1. Aug. Barbof. sup. numer. 10. ubi alii, Disastill. nu. 266. Card. Lug. nu. 166.

Idem juris erit, si in venditione adjiciatur pactum de non alienando cum juramento, adhuc enim secundus emptor, cui tradita sit res præferetur: Guttier. d. numer. 4. ad fin. Ferrar. de caut. 48. numer. 2. Roland. numer. 25. 26.

Addit D. Covar. ubi proximè, quòd jura. 57 mentum primæ venditioni adjectum operabitur, quòd prior emptor possit se opponere, ne res sibi vendita alteri tradatur, quòd absque juramento non liceat, ut sentiunt Bald. in cap. 1. numer. 3. tit. quid sit investit. in usib. feud. Jaf. in d. l. quoties, numer. 3. Anton. Gom. sup. verf. Quintò, principaliter, Matiens. in lib. 7. glos. 6. numer. 24. tit. 11. lib. 5. Recopilat. quos refert, & sequitur Hermosill. numer. 19. Nihilominus D. Covar. asserionem æquissimam, ac probabilem credo, nedum juramento interveniente, sed etiam eo secluso, præmissa communi sententia, quam sup. cum D. Covar. probavimus, numer. 14. nam cum venditor teneatur præcisè ex vi contractus ad rem tradendam, etsi validè secundo alienet, inique facit, & malitiis hominum indulgendum non est, sed obviandum; l. in fundo 39. ff. de rei vendicat. maxime cum contractus sit bonæ fidei, in quo potius attendendum est, quòd bonum sit, & æquum, quam juris stricta observatio, sub qua solet perniciosè errari, ut ait Confulsus in l. si servum 91. §. Sequitur, ibi: Esse enim hanc questionem de bono, & æquo, quo in genere plerumque sub autoritate juris scientiæ perniciosè erratur, ff. de verb. obligat. Nec assequor rationem, propter quam primus venditor agere non possit, ut sibi fides servetur, & ut præferatur secundo emptori, quo potior est jure.

Nec satisfacit, quòd tradit Anton. Gom. 58 sup. nam etsi venditor per secundam alienationem dominium, sequuta traditione, transferat, id illicitè facit, & juris naturalis, & civilis observationem violat, dum fidem frangit & idèd punitur, ut statim dicemus; secunda enim venditio, & alienatio, est ex illis, quæ etsi prohibeantur fieri, facta tenent, ut plurima alia in jure reperiantur, l. patre furioso 8. ff. de his, qui sui, vel alien. jur. sunt, ubi notatur, alioqui nullam pœnam mereretur, si jure permittente venderet; l. Gracchus 4. C. ad leg. Jul. de adulter. Undè primus emptor audiendus erit, si, ut jus suum teneatur, perat, ut per Judicem secunda alienatione prohibita, sibi, qui potior est, res tradatur, ut fraus venditoris evitetur.

Alium effectum juramenti tradit ibidem D. 59 Covar. dicit. numer. 10. scilicet, quòd emptor primus extrajudicialiter venditorem interpellet, & sic à venditione, vel traditione futura ad Judicem Ecclesiasticum appellet, cujus forum ratione juramenti secularis fortitur, cap. fin. de for. compet. in 6. Quo fiet, ut alienatio, tanquam appellatione pendente, sit nulla cap. bonæ memoria 51. de appellat. de quo per D. Covar. practicar. cap. 24. numer. 5. Ampliari enim extrajudicialiter à futuro gravamine potest, Sigismund. Scaccia de appellat. q. 5. n. 115.

Ad præmissorum intelligentiam, & decis. lib. quoties, declarationem, nonnulla pro corone addere opus est. Primò, decisionem decis. lib. quoties, & quæ circa eam dicta sunt, locum habere, etsi venditor dominus non sit rei venditæ, l. si ve autem 11. §. Si duobus, ff. de pu-

blician.

blician. in rem. act. Ant. Gom. d. n. 20. verf. Tertio, principaliter extende, Greg. Lop. in d. l. 50. ubi textus glos. 6. tit. 5. part. 5. Anton. Gab. d. conc. 2. n. 9. Sed si à divortis non dominis duo emerint, ille præferatur, qui possidet, cum de re in iudicio experitur, d. §. Si duobus, Aliquando tamen solet interesse, an dominus sit, qui duobus vendit, vel non, ut videbis sup. n. 42. & 43.

Secundò, quòd si res vendatur Cajo sub conditione, ipsique tradatur, non ut statim ejus fiat, sed adveniente conditione, posteaque eadem Sempronio purè vendatur, & tradatur; etsi conditio postea advenerit, Cajo succumbet, nec est retrotractioni locus: Aug. Barbof. in collectan. ad d. l. quoties, nu. 26. & faciunt quæ sunt sup. n. 7.

61 Tertio, vendentem rem eandem duobus, crimen committere, & pœna falsi coerceri, l. 7. tit. 7. part. 7. ubi Greg. Lop. Molin. d. disp. 369. n. 2. in fine. Cæterum cum stellionatus reum fieri, atque ita pro ludicis arbitrio puniendum, docent latè Menoch. de arbitrar. lib. 2. cap. 381. ex n. 7. Farinac. in prax. crimin. q. 150. de falsitat. & simulat. n. 219. cum seqq. qui multipliciter limitant, & inter alias illa est insignis limitatio, quòd si emptor tempore debito pretium non solvat, sicebit venditori rem venditam alii distrahere, quòd prætur eos adnotarunt Gratian. disp. c. 523. ex n. 5. Surd. decis. 220. n. 16. 17. Hermosill. d. glos. 1. n. 45. Cancer. variar. part. 1. cap. 13. numero 6. ubi ampliatur, etsi res emptori tradatur, August. Barbof. numero 28. quo casu, posterior emptor etiam absque traditione præponatur priori, quia à primo contractu recessum est ob ejus culpam.

62 Præterea non incurret pœnam vendens duobus rem eandem, si per errorem id faciat, existimans secundum emptorem esse illum, cui prius vendiderat, quia in dilectis non inspicitur eventus, sed voluntas; l. Divus 14. ff. ad leg. Cornel. de fidej. quem casum proponit Gregor. Lop. in dict. leg. 50. glos. 1. post princip. docens non esse locum dict. leg. quoties, si venditor eo errore ductus rem iterum vendat, & tradat alteri, putans primum emptorem esse; opinatur enim, non obstante traditione potioris esse, qui primò contraxit: (De qua limitatione potest dubitari, nisi dolo secundi emptoris venditor deciperetur, qui cum causam contractui dedisset, nulla esset venditio, leg. eleganter 7. ff. de dol. ex quo jus in re nunquam doloso quæsitum est, ut primo, qui validè emit, præferatur;) nec enim error ille circa personam emptoris irritat venditionem, cum non veretur quoad substantialia contractus, etiam si aliàs venditor non esset contracturus, Sanchez de matrimonio. tom. 2. lib. 7. disputat. 18. numero duodecimo Franc. de Lug. in princip. Moralib. part. 2. capit. 5. quest. 1. num. 1. Guttierrez de matrimon. capit. 89. num. 2. Atque ita videtur dictæ legi, quoties, locus esse, ut posterior emptor præferatur.

AD CAPUT XX. ET ULTIM.

De Immunitate Ecclesiastica.

SUMMARIUM.

- 1 DD. de immunitate agentes.
  - 2 Immunitatis etymologia.
  - 3 Quotuplex sit.
  - 4 Immunitatis violator habetur, qui Ecclesiasticorum exemptiones infringit.
  - 5 Inter immunitatem, & libertatem Ecclesiasticam discrimen.
- Faria addit. ad Covar. Tom. I.*

- 6 Immunitas Ecclesiæ quoad tuendos reos definitur.
- 7 Jus Divinum duplex.
- 8 Immunitas an sit de jure Divino? ad n. 15.
- 16 A quo tempore capit.
- 17 De civitatibus refugii Hebræorum, & n. 18.
- 19 Principum secularium constitutiones ad Ecclesiasticarum immunitatem præcisè non desiderantur.
- 20 De Aylis Gentilium; usque ad n. 23.
- 24 Quoad immunitatem cui juri standum sit.
- 25 Ut Ecclesiæ gaudeat immunitate, solùm requiritur, esse Episcopi autoritate constructum, n. 26.
- 27 Ecclesiæ incepta, vel destructa, quando gaudeat immunitate?
- 28 Polluta, & interdita gaudet.
- 29 Quid de ea, quæ est apud Infideles?
- 30 Circa immunitatem quid possit consuetudo? Et n. 31. 32.
- 33 An Bulla Gregorii XIV. consuetudines contra immunitatem sint sublata?
- 34 Utrum immunitas sit coarctanda? ad n. 37.
- 38 Ecclesiæ gaudet immunitate, etsi in ea sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum continèd non servetur.
- 39 Quid nomine Ecclesiæ quoad immunitatem contineatur? ad num. 52.
- 53 Confugiens ad Sacerdotem portantem sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel Extremam Unionem. an immunitate juvetur? & n. 54.
- 55 Regulariter rei quorumcumque criminum Ecclesiæ immunitate juvantur.
- 56 Occidens proditorè, immunitate est indignus, & quid de vulnerante? ad n. 75.
- 62 Clericus proditorè occidens non est degradandus, ad num. 64.
- 65 Clericus secularis Majestatis reus num sit degradandus?
- 74 Inferens proditorè atrocem injuriam an dignus immunitate sit?
- 76 Homicida deliberato animo, vel non ex proposito occidens absque proditioe, an immunitate juvetur? ad num. 79.
- 80 Raptores virginum gaudent immunitate: & n. 81.
- 82 Assassini non juvantur immunitate, de quo latissime.
- 103 Pœna cap. 1. de homicid. in 6. an comprehendant, quos hodiè assassinos vocamus?
- 104 Assassini qui fuerint.
- 105 Summus Pontifex an possit pœnas imponere temporales laicis, qui ejus jurisdictioni temporali subiecti non sunt? 106.
- 107 Pœna cap. 1. de homicid. in 6. Imperatorem, Cardinales, & Archiepiscopos comprehendunt.
- 110 Diffidatus quis dicatur, & an possit occidi licitè à patre, filio, vel fratre?
- 111 Princeps Ecclesiasticus absque irregularitatis periculo condere potest legem irrogantem pœnam sanguinis, sed non ferre sententiam mortis, aut mutilationis in aliquem ubi & alia quem: ubi & alia huc spectantia de Confessorio, Doctore, scribente, & similibus.
- 113 Homicida assassini pœna.
- 119 Excommunicatus immediate non privatur.
- 120 Idem est de interdito.
- 121 Quid de Infidelibus? ad num. 124.
- 125 Quid de Hæreticis? ad num. 127.
- 128 Qui ad Ecclesiam confugit, justitiæ ministris eum persequentibus, immunitate gaudet.
- 129 Reus, qui captus ducitur per Ecclesiam immunitate non juvatur. Idem est de muliere in Monasterio carcerata.
- 130 Reus fugiens à manibus satellitum, aut per vim ab aliis ereptus, immunitate gaudet: & n. 131. & 132.